

การบรรยายครั้งที่ 4

ความรู้เรื่อง ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT

(EIA)

26 กรกฎาคม 2567

EIA

EIA = Environmental Impact Assessment

= รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

IEE = Initial Environmental Examination

= การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น

สผ. = สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขึ้นกับ ก.

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบพิจารณา EIA โดยตรง

EIA

เลขาธิการ = เลขาธิการ สผ.เป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน เป็นประธานในที่ประชุม คชก.

คชก. = คณะกรรมการผู้ชำนาญการ แต่งตั้งโดย คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทำหน้าที่
พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

บริษัทที่ปรึกษา = นิติบุคคลอนุญาตจาก สผ. ให้มีสิทธิ์ทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ
สิ่งแวดล้อม (ซึ่งมีความชำนาญต่างกัน)

EIA

กฎหมายระดับรองที่สำคัญที่มีผลต่อการทำงานของสถานี

๑ ประกาศ กระทรวงทรัพยากรฯ เรื่องกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (กำหนดประเภทโครงการและ และแนวทางการทำรายงานฯ)

ประเภทโครงการที่ต้องทำรายงานฯ

- อาคาร จัดสรร บริการชุมชน
- เหมืองแร่ พัฒนาปิโตรเลียม
- อุตสาหกรรมต่างๆ เช่น ปิโตรเคมี เคมี
- พลังงาน
- โครงการพื้นฐาน ทางอากาศ ทางบก ทางน้ำ
- พัฒนาแหล่งน้ำ

EIA

กฎหมายระดับรองที่สำคัญที่มีผลต่อการทำงานของสถานี

๒ ประกาศ กระทรวงทรัพยากรฯ เรื่องกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

(ใช้กับพื้นที่ที่มีปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรุนแรงที่ต้องแก้ไขทันที ปัจจุบันมีใช้กับ
ชายฝั่งทะเลชลบุรี ภูเก็ต เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์)

EIA

Concept

- ให้ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการศึกษา ว่าเมื่อเกิดโครงการ จะมีผลจากสภาพแวดล้อม หรือตัวโครงการไปกระทบสภาพแวดล้อมรอบข้างอย่างไร
- และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

EIA

IEE ศึกษาเพียงบางประเด็น ไม่ลงลึกในรายละเอียด

- ใช้กับการพัฒนาโครงการขนาดเล็ก
- หรืออยู่บนพื้นที่ที่มีได้มีความเปราะบางนัก
- ไม่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาที่ส่วนกลาง (กรุงเทพฯ)
- พิจารณาในพื้นที่เกิดโครงการ (จังหวัด) ได้เลย

EIA

EIA

- ต้องทำการศึกษาในรายละเอียดด้านต่างๆ
- มีการทำนายผลกระทบที่จะเกิดพร้อมเสนอแนะมาตรการแก้ไข และแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ขั้นตอนการก่อสร้าง
- ศึกษาด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสังคม ด้านนิเวศวิทยา ฯลฯ

EIA

ติดตามประกาศ โดยทั่วไปที่เห็นโครงการที่ต้องทำ EIA

- อาคารอยู่อาศัยรวม (Condominium)
- โรงแรม
- สถานที่พักตากอากาศที่มี 80 ห้องขึ้นไป หรือมีพื้นที่ใช้สอยตั้งแต่ 4,000 ตร.ม.ขึ้นไป
- ต้องเสนอรายงานในชั้นขออนุญาตก่อสร้าง หรือการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น (ตามมาตรา 39 ทวิ)

EIA

ติดตามประกาศอื่นๆ เช่น

- อาคารอยู่อาศัยรวม โรงแรม หรือสถานที่พักตากอากาศ ที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 10-79 ห้อง หรือมีพื้นที่ทุกอาคารรวมกันตั้งแต่ 500 แต่ไม่ถึง 4,000 ตร.ม. ต้องจัดทำ IEE
- ฯลฯ

EIA

สถานีทำอะไบบ้าง

- การจัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการทำรายงานฯ
- รู้เกณฑ์การพิจารณา เวลาออกแบบจะได้ไม่ต้องแก้มากตอนทำรายงาน

EIA มิฉะนั้นจะทำให้เสียเวลา และบางครั้งอาจถึงต้องล้มโครงการ

EIA

สถานีทำอะไบบ้าง

ข้อมูลที่ต้องเตรียม

๑ ข้อมูลทางราชการ

- สำเนาโฉนด เอกสารยืนยันการใช้ที่ดินตามกฎหมายผังเมือง
- เอกสารยืนยันการให้บริการด้านสาธารณูปโภคจากหน่วยงานรัฐ/เอกชน (น้ำ ไฟ การเก็บขยะ)

๒ แบบและข้อมูลจากบริษัทออกแบบ

- ทางสถาปัตยกรรม
- ทางวิศวกรรม เน้นงานระบบสุขาภิบาล เครื่องกล และไฟฟ้า รายละเอียดการเตรียมการก่อสร้างและการก่อสร้างฐานราก
- งานภูมิสถาปัตยกรรม รายละเอียดพื้นที่สีเขียวตามเกณฑ์ สผ.กำหนด

EIA

สถาปนิกทำอะไรบ้าง

แบบประกอบด้วย

- แผนที่สังเขป ผังปูโหนด ผังบริเวณ
- ผังพื้นที่ทุกชั้น แสดงระดับ และระยะต่างๆ
- รูปด้านทุกด้าน แสดงวัสดุกรุผิวภายนอก พร้อมพื้นที่ของวัสดุแต่ละประเภทให้ที่ปรึกษานำไปคำนวณ ค่า RTTV และ OTTV ตามกฏอนุรักษ์พลังงาน

EIA

สถานีทำอะไบบ้าง

- แบบขยายบันไดทั้งหมดและประตูหนีไฟ
- แบบขยายห้องน้ำทั้งหมด
- ตารางสรุปพื้นที่โครงการ

- แนวทางเลือกอื่นๆ (Alternatives อย่างน้อย 3 ทางเลือก เปรียบเทียบข้อดี-ข้อเสีย เพื่อแสดงว่าได้เลือกทางที่มีผลกระทบน้อยที่สุด นิยมใช้วิธีวางอาคารในทิศทางต่างๆลงบนที่ดิน หรือใช้วัสดุต่างกัน
- ทศนียภาพ ใช้ทำประชาสัมพันธ์

- ภาพเชิงซ้อนเปรียบเทียบปัจจุบันและอนาคตตามที่ที่ปรึกษากำหนด
- ภาพวิเคราะห์แสงแดด ก่อนและหลังเกิดโครงการ
- ภาพวิเคราะห์ทิศทางลม ก่อน/หลังการพัฒนาโครงการในช่วงเวลาต่างๆของปีตามฤดูกาลว่าเป็นเช่นไร
- แบบรายละเอียดอื่นๆ ตามที่ปรึกษาร้องขอ

เกณฑ์การพิจารณาอาคารพักอาศัยที่สถาปนิกควรรู้

- ๑ จำนวนคนผู้ใช้สอยภายในโครงการ มีผลต่อการคิดคำนวณเรื่องอื่นๆ เช่น
 - พื้นที่สีเขียว ปริมาณการใช้น้ำ ปริมาณขยะ เป็นต้น
 - 3 คนต่อพื้นที่ใช้สอยแต่ละหน่วย (ไม่เกิน 35 ตร.ม.)
 - 5 คนต่อพื้นที่ใช้สอยแต่ละหน่วย (เกิน 35 ตร.ม.)

เกณฑ์การพิจารณาอาคารพักอาศัยที่สถาปนิกควรรู้

๒ **พื้นที่สีเขียว** หรือ พื้นที่สีเขียวทั้งหมดของโครงการ

- ต้องมีพื้นที่สีเขียว 1 ตร.ม.ต่อคนในโครงการ 1 คน
- อย่างน้อยครึ่งหนึ่งของพื้นที่สีเขียวต้องจัดให้อยู่ที่ระดับดิน โดยแยกเป็น พื้นที่สีเขียวยั่งยืน และ พื้นที่สีเขียวทั่วไป

เกณฑ์การพิจารณาอาคารพักอาศัยที่สถาปนิกควรรู้

พื้นที่สีเขียวยั่งยืน

- พื้นที่ปลูกต้นไม้ยืนต้น พิจารณาเปรียบเทียบ 2 เกณฑ์
 - ๑ พื้นที่สีเขียวยั่งยืน ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของ พื้นที่สีเขียวระดับดิน
 - ๒ พื้นที่สีเขียวยั่งยืน ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของพื้นที่ว่างตามกฎหมายควบคุมอาคาร
- การพิจารณา พิจารณาจากเกณฑ์ที่เข้มกว่า
- พื้นที่สีเขียวทั่วไป จัดที่ไหนก็ได้ บนหลังคาแบบ ROOF GARDEN ก็ได้

EIA

เกณฑ์การพิจารณาอาคารพักอาศัยที่สถาปนิกควรรู้

ปริมาณน้ำใช้

- พักอาศัย 200 ลิตร/คน/วัน
- โรงแรม 750 ลิตร/ห้อง/วัน

EIA

เกณฑ์การพิจารณาอาคารพักอาศัยที่สถาปนิกควรรู้

ขนาดห้องขยะ

- เกณฑ์ สผ. อาคารพักอาศัย ไม่น้อยกว่า 3 ลิตร/คน/วัน หรือ 1 กก./คน/วัน
(สูตร ลิตร/1,000=ค.บ.ม.)
- 0.4 ลิตร/วัน/พื้นที่ 1 ต.ร.ม. กรณีเป็นอาคารประเภทพาณิชย์กรรมหรืออื่นๆ
- รองรับได้ไม่น้อยกว่า 3 วัน

เกณฑ์การพิจารณาอาคารพักอาศัยที่สถาปนิกควรรู้

จุดรวมพล

- พื้นที่โล่งภายในโครงการ รองรับคนในโครงการเวลาเกิดเพลิงไหม้
ก่อนจะอพยพไปที่อื่นภายนอกโครงการ
- เกณฑ์ สผ. 0.25 ตร.ม./คน

EIA

เกณฑ์การพิจารณาอาคารพักอาศัยที่สถาปนิกควรรู้

บ่อหนองน้ำ

- หนองน้ำฝนไว้ ประวิงเวลาการระบายน้ำฝนออกจากโครงการ
- เป็นหน้าที่วิศวกรสุขาภิบาล ต้องประสานกันเพื่อให้ปรากฏในแบบสถาปัตยกรรม เช่นเดียวกับระบบบำบัดน้ำเสียและถังเก็บน้ำ

EIA

จบการบรรยายครั้งที่ 4

เรื่อง รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(EIA)

Questions & Answers

